

2024/2133

2024.8.1.

A TANÁCS (EU) 2024/2133 HATÁROZATA

(2024. július 26.)

a Lengyelországban fennálló túlzott hiányról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 126. cikke (6) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

tekintettel a Lengyelország által tett észrevételekre,

mivel:

- (1) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 126. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a tagállamoknak kerülniük kell a túlzott költségvetési hiányt.
- (2) A Stabilitási és Növekedési Paktum az árstabilitás és a pénzügyi stabilitáson alapuló erős, fenntartható és inkluzív növekedés feltételei megerősítésének eszközeként szolgáló rendezett és fenntartható államháztartás célkitűzésén alapul, támogatva ezáltal az Unió fenntartható növekedésre és foglalkoztatásra vonatkozó célkitűzéseinek elérését.
- (3) Az EUMSZ 126. cikke szerinti és a Stabilitási és Növekedési Paktum részét képező 1467/97/EK tanácsi rendelettel⁽¹⁾ pontosított túlzotthiány-eljárás előírja, hogy a túlzott hiány fennállásáról határozatot kell hozni. Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az EUMSZ-hez csatolt, a túlzotthiány esetén követendő eljárásról szóló 12. jegyzőkönyv további rendelkezéseket állapít meg a túlzotthiány-eljárás végrehajtására vonatkozóan. A 479/2009/EK tanácsi rendelet⁽²⁾ részletes szabályokat és fogalommeghatározásokat állapít meg az említett rendelkezések alkalmazására vonatkozóan. Az Unió megreformált gazdasági kormányzási kerete, amely 2024. április 30-án lépett hatályba, magában foglalja az 1467/97/EK rendeletet módosító (EU) 2024/1264 tanácsi rendeletet⁽³⁾. E határozat csak az államháztartási hiány bruttó hazai termékhez (GDP) viszonyított arányának az EUMSZ-ben a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaértéket meghaladó túllépésére vonatkozik, a meglévő jogi rendelkezésekkel összhangban.
- (4) Az EUMSZ 126. cikkének (5) bekezdése úgy rendelkezik, hogy ha a Bizottság úgy ítéli meg, hogy egy tagállamban túlzott hiány áll fenn vagy következhet be, erről véleményt kell küldenie az érintett tagállamnak, és ennek megfelelően tájékoztatnia kell a Tanácsot. A Bizottság – az EUMSZ 126. cikkének (3) bekezdése alapján elfogadott, 2024. június 19-i jelentésének figyelembevételét követően, és a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság által az EUMSZ 126. cikkének (4) bekezdése alapján elfogadott véleményre figyelemmel – megállapította, hogy Lengyelországban túlzott hiány áll fenn. A Bizottság ezért 2024. július 8-án erről véleményt küldött Lengyelországnak, és ennek megfelelően tájékoztatta a Tanácsot.
- (5) Az EUMSZ 126. cikkének (6) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a Tanácsnak figyelembe kell vennie az érintett tagállam esetleges észrevételeit, mielőtt – egy általános értékelést követően – határoz arról, hogy fennáll-e túlzott hiány. Lengyelország esetében az általános értékelés az alábbiakban ismertetett következtetésekhez vezet.
- (6) A Bizottság (Eurostat) által 2024. április 22-én hitelesített adatok szerint Lengyelországban az államháztartási hiány 2023-ban elérte a GDP 5,1 %-át, és az államadósság a GDP 49,6 %-án állt. A Bizottság – az EUMSZ 126. cikkének (3) bekezdése szerinti jelentésében – úgy ítélte meg, hogy a hiánynak az EUMSZ-ben a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaértéket 2023-ban meghaladó túllépése nem kivételes, mivel az nem a Stabilitási és Növekedési Paktum értelmében vett rendkívüli esemény, sem súlyos gazdasági visszaesés eredménye. Az EUMSZ-ben meghatározott referenciaértéket meghaladó túllépés nem is átmeneti a Bizottság 2024-es tavaszi előrejelzése alapján, amely szerint az államháztartási hiány 2024-ben és 2025-ben a GDP 3 %-a felett marad. Összegezve, a hiány 2023-ban meghaladta az EUMSZ-ben a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaértéket, és ahhoz nem volt közel. A túllépés nem tekinthető – az EUMSZ-ben és a Stabilitási és Növekedési Paktumban meghatározottak szerint – kivételesnek, és nem tekinthető átmenetinek sem. Ennélfogva, az EUMSZ és az 1467/97/EK rendelet által meghatározott hiánykritérium első látásra nem teljesül.

⁽¹⁾ A Tanács 1467/97/EK rendelete (1997. július 7.) a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásának felgyorsításáról és pontosításáról (HL L 209., 1997.8.2., 6. o.).

⁽²⁾ A Tanács 479/2009/EK rendelete (2009. május 25.) az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, a túlzott hiány esetén követendő eljárásról szóló jegyzőkönyv alkalmazásáról (HL L 145., 2009.6.10., 1. o.).

⁽³⁾ A Tanács (EU) 2024/1264 rendelete (2024. április 29.) a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásának felgyorsításáról és pontosításáról szóló 1467/97/EK rendelet módosításáról (HL L, 2024/1264, 2024.4.30., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj>).

- (7) A Bizottság (Eurostat) felé közölt adatok alapján Lengyelországban az államháztartási hiány az előrejelzés szerint 2024-ben eléri a GDP 5,1 %-át. A Bizottság 2024-es tavaszi előrejelzése 2024-ben a GDP 5,4 %-ának megfelelő hiányt jelez, amely meghaladja az EUMSZ-ben a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaértéket, és ahhoz nincs közel. A hiány 2023-hoz viszonyított növekedése növekvő kiadásokat tükröz, különösen a következőket: a védelmi kapacitás megerősítésére fordított növekvő kiadások – ideértve a katonai felszerelésekbe és infrastruktúrába történő beruházásokat és a folyó katonai kiadásokat –, új szociális ellátások – ideértve a családtámogatások emelését –, a tanárok 30 %-os fizetésemelése, valamint a közigazgatási tisztviselők 20 %-os fizetésemelése.
- (8) Az EUMSZ 126. cikkének (3) bekezdésében foglalt követelményekkel összhangban a Bizottság az említett cikk szerinti jelentésében elemzett minden érdemleges tényezőt is. Az 1467/97/EK rendelet 2. cikke (4) bekezdésének második albekezdésében foglaltak szerint – valahányszor az államadósság GDP-hez viszonyított aránya nem haladja meg a referenciaértéket – az érdemleges tényezőket figyelembe kell venni a túlzott hiány fennállásáról szóló határozathoz vezető lépések során. Összességében az EUMSZ 126. cikkének (3) bekezdése szerinti jelentésben vizsgált érdemleges tényezők vegyes képet mutatnak. Az említett érdemleges tényezők figyelembevétele nem változtat azon a következtetésen, hogy az EUMSZ-ben foglalt hiánykritérium nem teljesül.
- (9) Tekintettel a nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervek benyújtására vonatkozó 2024. szeptember 20-i határidőre, amely határidőt – az (EU) 2024/1263 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽⁴⁾ 36. cikke (1) bekezdésének a) pontjával összhangban – indikatív jelleggel meg lehet hosszabbítani 2024. október 15-ig – azaz az euroövezeti tagállamok költségvetés-tervezési javaslatok benyújtásának időpontjáig –, a Tanács nyugtázza, hogy az eljárás következő lépése – nevezetesen az EUMSZ 126. cikkének (7) bekezdése szerinti, a túlzott hiány kiigazítására vonatkozó tanácsi ajánlásra irányuló bizottsági ajánlás elfogadása – egybe fog esni az euroövezeti tagállamok költségvetés-tervezési javaslatára vonatkozó, a 473/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽⁵⁾ 7. cikke szerinti bizottsági vélemények elfogadásával. Ez a megközelítés lehetővé teszi a túlzott hiány-eljárás szerinti költségvetési követelmények és a nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervekben meghatározott kiigazítási pálya közötti összhang biztosítását. Az ilyen összhang lehetővé tétele – elkerülve ugyanakkor a túlzott hiány-eljárás szerinti felügyelet során a hiányosságokat – megkívánja a nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervek kellő időben történő benyújtását. Ezen ütemterv kivételes jellegűnek tekintendő, és olyannak, amely az új keretre való átálláshoz kapcsolódik, és ezért olyannak, amely nem teremt precedenst. A Tanács nyugtázza azt is, hogy a nemzeti középtávú költségvetési-strukturális terv kellő időben történő benyújtásának elmulasztása esetén az EUMSZ 126. cikkének (7) bekezdése szerinti tanácsi ajánlásra irányuló bizottsági ajánlás a Bizottság által a tagállam számára megküldött, az (EU) 2024/1263 rendelettel összhangban megállapított referenciapályát fogja figyelembe venni,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az átfogó értékelésből az következik, hogy a hiánykritériumnak való meg nem felelés miatt Lengyelországban túlzott hiány áll fenn.

2. cikk

Ez a határozat az arról szóló értesítés napján lép hatályba.

3. cikk

Ennek a határozatnak a Lengyel Köztársaság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2024. július 26-án.

a Tanács részéről

az elnök

BÓKA J.

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1263 rendelete (2024. április 29.) a gazdaságpolitikák hatékony összehangolásáról és a többoldalú költségvetési felügyeletről, valamint az 1466/97/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L, 2024/1263, 2024.4.30., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 473/2013/EU rendelete (2013. május 21.) a költségvetés-tervezési javaslatok monitoringjára és értékelésére, valamint az euroövezeti tagállamok túlzott hiánya kiigazításának biztosítására vonatkozó közös rendelkezésekről (HL L 140., 2013.5.27., 11. o.).